

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΝΟΛΛΑΣ

ΟΙ ΑΠΕΘΑΝΤΟΙ

μια αληθινή ιστορία
που έγινε πραγματική

ΝΟΥΒΕΛΑ

ΙΚΑΡΟΣ

Απαγορεύεται η αναδημοσίευση ή αναπαραγωγή του παρόντος έργου στο σύνολό του ή τμημάτων του με οποιονδήποτε τρόπο, καθώς και η μετάφραση ή διασκευή του ή εκμετάλλευσή του με οποιονδήποτε τρόπο αναπαραγωγής έργου λόγου τέχνης, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2121/1993 και της Διεθνούς Σύμβασης Βέρνης - Παρισιού, που κυρώθηκε με τον ν. 100/1975. Επίσης απαγορεύεται η αναπαραγωγή της στοιχειοθεσίας, της σελιδοποίησης, του εξωφύλλου και γενικότερα όλης της αισθητικής εμφάνισης του βιβλίου, με φωτοτυπικές ή οποιεσδήποτε άλλες μεθόδους, σύμφωνα με το άρθρο 51 του ν. 2121/1993.

ΟΙ ΑΠΕΘΑΝΤΟΙ

μια αληθινή ιστορία
που έγινε πραγματική

ΤΑ ΒΙΒΛΙΑ ΤΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΗ ΝΟΛΛΑ

- Νεράιδα της Αθήνας (νουβέλα), Άμστερνταμ, 1974· «Επιφάνεια», 1975· «Νεφέλη», 1982
Πολυξένη (αφηγήματα), Αθήνα, 1974· Εγνατία, 1978· «Νεφέλη», 1982
Το τρυφερό δέρμα (διηγήματα), Καστανιώτης, 1982, 1984, 1998
(Κρατικό Βραβείο Διηγήματος)
Τα καλύτερα χρόνια (νουβέλα), Καστανιώτης, 1984, 1987
Το πέμπτο γένος (νουβέλα), Καστανιώτης, 1988, 1989, 2002
Ονειρεύομαι τους φίλους μου (διηγήματα), Καστανιώτης, 1990², 1991, 1999
Ο τύμβος κοντά στη θάλασσα (μυθιστόρημα), Καστανιώτης, 1992², 1994
(Κρατικό Βραβείο Μυθιστορήματος)
Ο άνθρωπος που ξεχάστηκε (μυθιστόρημα), Καστανιώτης, 1994, 1995³
Τα θολά τζάμια (διηγήματα), Καστανιώτης, 1996³, 1997, 2005
(Βραβείο Διηγήματος Περιδικού Διαβάζω)
Μικρά ταξίδια, Καστανιώτης, 1998, 1999
Φωτεινή μαγική (μυθιστόρημα), Καστανιώτης, 2000²
Από τη μια εικόνα στην άλλη (μυθιστόρημα), Καστανιώτης, 2003², 2010
Νεράιδα της Αθήνας - Πολυξένη, Καστανιώτης, 2004
Ο παλαιός εχθρός (διηγήματα), Καστανιώτης, 2004²
(Βραβείο Ιδρύματος Ουράνη της Ακαδημίας Αθηνών)
Φύλλα καπνού, «Εστία», 2005
Ναυαγίων πλάσματα (νουβέλα), «Κέδρος», 2009
Ο καιρός του καθενός (μυθιστόρημα), Καστανιώτης, 2010
Στον τόπο (διηγήματα), «Ίκαρος», 2012
Το ταξίδι στην Ελλάδα (μυθιστόρημα), «Ίκαρος», 2013, 2015
(Κρατικό Βραβείο Μυθιστορήματος)
Μάρμαρα στη μέση (μυθιστόρημα), «Ίκαρος», 2015
Οι ιστορίες είναι πάντα ξένες (Τα διηγήματα 1974-2016), «Ίκαρος», 2016
Ο κήπος στις φλόγες (μυθιστόρημα), «Ίκαρος», 2017
Ματούλα Μυλλέρου. Πάροικος και παρεπίδημος (νουβέλα), «Ίκαρος», 2022

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΝΟΛΛΑΣ

ΟΙ ΑΠΕΘΑΝΤΟΙ

μια αληθινή ιστορία
που έγινε πραγματική

ΝΟΥΒΕΛΛΑ

ΙΚΑΡΟΣ

ὠμοιώθην πελεκᾶνι ἐρημικῶ,
ἐγενήθην ὥσεί νυκτικόραξ ἐν οἰκοπέδῳ

Δαυίδ, ψαλμός 101, 7

*Η Ανάσταση! Να το όραμα που πρέπει
να θέρμαινε και να θερμαίνει πάντα κάθε
ανικανοποίητη φύση και φαντασία. Το γεγονός
μιας ανατροπής, ένας σεισμός, όπως την ώρα
του Μαρτυρίου στο Σταυρό.*

Ν. Γ. Πεντζίκης, «Ιωνάς Νεόπουλος ή κάπως έτσι»

*Σβήσουν, σβήσουν, αδύναμο κερί.
Η ζωή είναι μια κινούμενη σκιά, ένας φτωχός ηθοποιός,
που παραπαίει επηρμένος και τρώει την ώρα του
και πλέον δεν ακούγεται άλλο.
Είναι μια ιστορία που διηγείται ένας ηλίθιος,
γεμάτη αχό κι αντάρα, χωρίς κανένα νόημα.*

Σαίξπηρ, Μάκβεθ

1

απομάχων δοκιμές

ἐμνήσθην ἡμερῶν ἀρχαίων

Όλα ξεκίνησαν στο διάλειμμα εκείνου του συνεδρίου με τον φανταζί τίτλο «Ορίζων αμφισημίας, παράγων ευταξίας», όπου οι δύο χημικοί μηχανικοί, συνάδελφοι από την εποχή των σπουδών τους στο ΕΜΠ, ο Ηλίας Γαριδάκης κι ο Ματθαίος Μπαχόπουλος, έπιναν τον καφέ τους με το βλέμμα χαμένο στα αυτοκίνητα που ανεβοκατέβαιναν τη Συγγρού και σχολίαζαν τις εισηγήσεις εκείνου του πρωινού. Με αφορμή την τελευταία ομιλία απέτιαν ασυνειδήτως φόρο τιμής στην ανήσυχη νιότη τους, ένα είδος μνημόσυνου στον εκλιπόντα εαυτό, συζητώντας για τον τρόπο με τον οποίο το καθημερινό συμβάν καταγράφεται, ή οφείλει να καταγράφεται, στην Ιστορία.

«Αναμφισβήτητο είναι εκείνο το ό,τι έγινε είναι καλώς καμωμένο», είπε ο Ματθαίος· «δεν μιλάμε γι' αυτό. Εκεί που πάντα σκοντάφτουμε είναι όταν καταπιανόμαστε

με τα γύρω-γύρω, με τα μπρος και τα πίσω· με το προσωπικό βλέμμα του ερευνητή και τη συνείδηση του χρόνου στον οποίο ξεδιπλώθηκε το γεγονός· την περιρρέουσα ατμόσφαιρα και τις τερατώδεις πράξεις της καθημερινής ζωής. Απαραίτητα στοιχεία ασφαλώς και ζωτικά, καθώς χωρίς αυτά η ιστορία της Ιστορίας θα συρρικνωνόταν σε ένα τηλεγράφημα... Μπορεί όμως να ευφρανθεί η ψυχή του ανθρώπου με μια απλή καταγραφή του συμβάντος; Από μια αράδα παγωμένες λέξεις;»

Συνάδελφοι αλλά και φίλοι από τα νιάτα τους, απόμαχοι τώρα και συνταξιούχοι, ο ένας αναπληρωτής καθηγητής στο ΑΠΘ κι ο άλλος στο Καϊζερσλάουτερν, όπου και είχε εκπονήσει κάποτε ένα μεταπτυχιακό, αφού κατά το παρελθόν είχε αναζητήσει καλύτερη τύχη στην Αυστρία κατ' αρχάς και στη Γερμανία εν συνεχεία. Τώρα πια, επίτιμοι κι οι δυο τους, συναντιόνταν με κάθε ευκαιρία, και τα επιστημονικά συνέδρια ήταν γι' αυτούς η πιο συνηθισμένη, προσπαθώντας πάντα να ολοκληρώνουν το θέμα της συζήτησης που είχαν αφήσει ανοιχτό την τελευταία φορά. Μάταιος κόπος, καθώς σ' αυτή την ηλικία κανένα θέμα δεν προλαβαίνεις να τελειώσεις – είναι αυτά που σε τελειώνουν.

«Έχεις δίκιο· αλλιώς, η Ιστορία θα έμοιαζε με συρραφή πολεμικών και οικονομικών ανακοινωθέντων», υπερθεμάτισε ο Ηλιάς. «Και άκου να δεις κάτι σχετικό που προσφάτως ανέσυρα από τον άπατο βυθό του Google. Είδα μια από κοινού συνέντευξη του Έντι Κονσταντίν και του Γκυ Ντεμπόρ με αφορμή τη συμμετοχή του πρώτου στο Αλφαβίλ του Γκοντάρ... Την έχεις δει την ταινία;»

Ο άλλος είπε όχι και αναρωτήθηκε τι σχέση έχει μια συνέντευξη με το θέμα τους.